

Begroting en Activiteitenplan 2017

Inleiding

Dit is de begroting en het activiteitenplan van Kinderboerderij Noord, zoals vastgesteld in de vergadering van het bestuur van de stichting kinderboerderij Noord van xx september 2016.

Begroting

Algemeen

De begroting gaat uit van het doorvoeren van het beleid zoals vastgesteld in het meerjarenplan 2013-2017, en in lijn met het activiteitenplan.

De begroting is opgesteld op basis van de prognose voor 2016 en op basis van historische cijfers waarbij inschattingen over de verwachte baten over het algemeen voorzichtig zijn ingeschat.

Met het kostenmonitoring systeem dat enkele jaren geleden is ingevoerd, hoopt het bestuur kostenoverschrijdingen tijdig te kunnen waarnemen en waar nodig, maatregelen te nemen.

Lasten

Personeel

Belangrijkste lasten bestaan uit personeelslasten. De geplande personeelsformatie voor 2017 en de daarmee verbonden kosten staan weergegeven in de volgende tabel.

	hoofd beheerder	beheerder onderhoud	Weekend/ invalkracht	Totaal
Aanstelling				
dagen/week	4	3,5	1	8,5
weekenden/jaar	12	26	14	52
fte	0,9	1,0	0,4	2,3
uren/jaar	1.573	1.577	545	3.686
Kosten				69.000

Korte toelichting

- de aangegeven uren zijn het aantal beschikbare uren na aftrek van vakantiedagen;
- de kosten zijn inclusief vakantiegeld, werkgeverslasten, pensioenbijdrage van de werkgever en verzuimverzekering.

Belangrijke kentallen:

- de personeelsbezetting komt op 1,4 betaalde kracht per dag op de boerderij, dit is iets omhoog gebracht om meer ruimte te hebben voor dagelijks onderhoud.
- de gemiddelde kosten per arbeidsuur bedragen euro 19 per uur.

Huisvesting

Huisvestingskosten zijn kosten aan huur en onderhoud aan gebouwen en terreinen. De boerderij betaalt formeel geen huur, maar een bedrag voor gebruik van de boerderij wordt jaarlijks ingehouden op de gemeentelijke bijdrage aan de stichting. Vandaar dat besloten is om dit bedrag als “huur” op te nemen onder de lasten.

De boerderij is zelf verantwoordelijk voor alle onderhoud. Vandaar dat een laag bedrag voor “huur” wordt toegepast.

Voor groot onderhoud is in 2016 een plan voor de komende twintig jaar opgesteld door experts in opdracht van het Vastgoedbedrijf en op verzoek van de Kinderboerderij. Om de voorziene kosten aan planmatig onderhoud aan gebouwen en terreinen op te vangen, is een reservering opgenomen van 10.000 euro per jaar, opgesplitst in een deel voor hekken en terreinen, en een deel voor gebouwen. Dit is gelijk met afgelopen jaren.

Bij de vaststelling van het onderhoudsplan in najaar 2016 zal het bestuur bekijken of extra middelen aangetrokken moeten worden om bepaalde investeringen te kunnen realiseren. Er wordt vooralsnog geen stijging van de reservering overwogen.

Verder wordt jaarlijks 2.000 euro gereserveerd voor groot onderhoud aan (het interieur van) de bedrijfswoning.

Veel dagelijks onderhoud doet het personeel zelf met hulp van vrijwilligers. Speciale aandacht zal in 2017 uitgaan naar de bestrating en de speeltuin. Hiermee is rekening gehouden bij de post “terreinkosten”.

Het boerderij is gaan profiteren van de investeringen die ze de afgelopen jaren heeft verricht op het gebied van energiebesparing. Zo hebben de vervanging van gasketels (in 2012), installatie van zonnepanelen (in 2013) en vervanging van verlichting (2015) tot lagere kosten geleid.

Kosten van afvalverwijdering zijn gestegen door het wegvallen van de sponsoring van het regionaal afvalbedrijf van de overheid. De boerderij heeft sinds vorig jaar een contract met een commercieel afvalbedrijf. De

boerderij blijft doorgaan met afvalscheiding: vanwege de lagere kosten en om goed voorbeeld te geven aan haar bezoekers.

Dierverzorging

Belangrijke kostenpost vormt de kosten voor dierverzorging. Afgelopen jaren is het de boerderij gelukt om kosten terug te dringen. Dit beleid zal in 2017 worden voortgezet.

Baten

Eigen inkomsten

Inkomsten bestaan uit eigen inkomsten uit verkoop van voerzakjes en ijs, giften, donateurs, verhuur van de bedrijfswoning en de volkstuinen. In de begroting is ervan uitgegaan dat het onderwijs aan de AOC zal worden voortgezet (check!).

Mogelijkheden om meer inkomsten uit verhuur van volkstuinen en woning te krijgen zijn beperkt. Voor de volkstuinen geldt dat de boerderij tuinders niet meer wil vragen dan wat elders in de stad wordt betaald.

De boerderij zal actief doorgaan met het werven van extra inkomsten uit donateurs, sponsors en verhuur van de educatieve ruimte voor kinderfeestjes etc. Zij zal het actieve donateursbeleid in 2017 voortzetten en waar mogelijk uitbreiden.

Belangrijk blijft het omhoog brengen van inkomsten uit bijzondere activiteiten. Met een bezoekersaantal van 80.000 bezoekers per jaar moet het mogelijk zijn om hierop extra inkomsten te genereren. Het zal hierbij vooral gaan om geld te genereren voor specifieke doelen zoals een vervanging of verbouwing.

De boerderij zal blijven kijken naar middelen om de verkoop van ijs en voerzakjes te verhogen.

Subsidie

Voor de inkomsten uit subsidie van de gemeente wordt uitgegaan van een bedrag van een stijging van 1,5% ten opzichte van afgelopen jaar.

Begroting

Het resultaat voor de begroting voor 2017 met een overzicht van baten en lasten voor de jaren 2015-2017 staat hieronder.

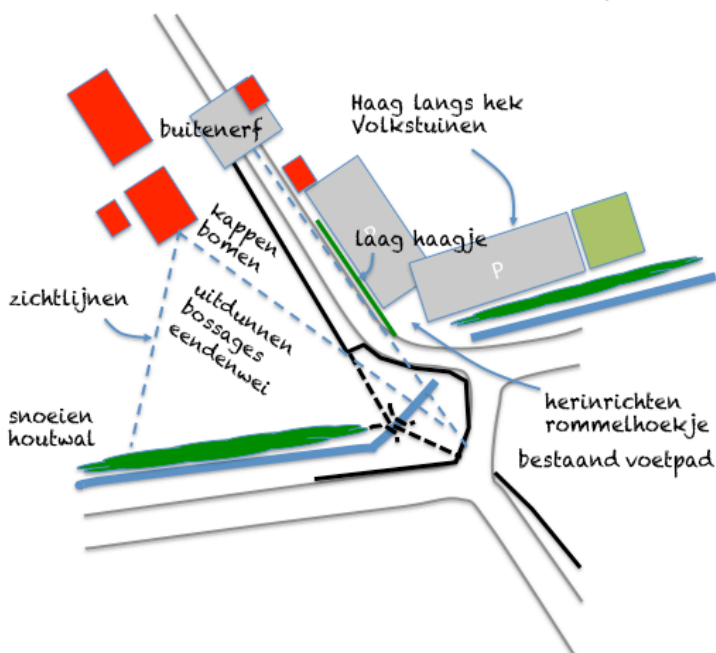
	begroting 2017	prognose 2016	jaarrekening 2015
Baten			
Subsidie gemeente Enschede	104.500	102.922	102.922
Verhuur boerderij	5.000	5.006	4.936
Energievergoeding huurder	2.850	2.808	2.622
Verhuur educatieve ruimte	400	380	736
Verhuur volkstuinen	2.600	2.550	2.450
Verkoop dieren	800	1.000	950
Verkoop zakjes voer	8.500	7.584	8.393
Opbrengst ijs/frisdrank	8.500	8.154	8.881
Donateurs/sponsors	2.600	2.580	2.445
AOC	1.600	1.600	1.350
Ov. opbrengsten + bijzondere activiteiten	4.000	4.000	1.613
Giften	1.000	1.909	1.561
Rente bank	1.000	1.000	1.371
	143.350	141.493	140.230
Lasten			
Personeelskosten	69.000	66.518	64.567
Huisvestingskosten	4.000	6.158	3.049
Terreinkosten	3.000	3.610	1.635
Verzekeringen en belastingen	2.500	2.310	2.331
Schoonmaakkosten	2.300	2.150	2.044
Energiekosten	6.500	6.455	6.447
Afvalverwijdering	1.300	1.113	1.305
huur vastgoed	11.200	11.003	11.103
Algemene kosten	4.800	4.414	4.611
Kosten activiteiten	750	518	599
Kosten vrijwillige medewerkers	3.000	2.230	3.689
Kosten dieren	16.000	14.212	17.279
Frisdrank/ijs inkoop	6.000	7.802	5.942
Kosten donateurs/sponsors	-	-	817
Dotatie giften	1.000	1.000	1.561
Subtotaal	131.350	129.493	126.979
Reserveringen			
Hekwerken en terreinen	3.250	3.250	3.250
Onderhoud gebouwen	6.750	6.750	6.750
Onderhoud woning	2.000	2.000	2.000
Subtotaal	12.000	12.000	12.000
Totale lasten	143.350	141.493	138.979
Saldo			
Inkomsten	143.350	141.493	140.230
Lasten	143.350	141.493	138.979
Saldo	-	-	1.251

Activiteitenplan 2017

Naam activiteit	Toelichting activiteit	Wanneer
Kinderboerderij	De doelstelling van de stichting is vastgelegd in haar statuten en luidt: "Het instandhouden en exploiteren van een kinderboerderij met speelterrein en speelwerktuigen voor instructieve, recreatieve en educatieve doeleinden, alsmede het uitgeven in huur van volkstuinen." De stichting is trots op wat zij bereikt heeft, zij hecht aan haar zelfstandige bestaan en wil deze behouden.	Gehele jaar
Stadsdeel Noord	De boerderij zal zich actief blijven inzetten voor het woon- en leefklimaat van Stadsdeel Noord door deel te nemen in activiteiten, bijdragen te leveren aan het wijkblad en te participeren in wijkoverleggen.	Gehele jaar
Certificering kinderboerderij	De boerderij streeft naar hernieuwing en verhoging van haar certificering. Betreft het behalen van het nieuwe certificaat van SKBN en VMK.	2017
Dierverzorging	<p>Het verzorgen van de dieren die op de kinderboerderij aanwezig zijn. Dit omvat de reguliere verzorging en de diergeneeskundige verzorging (samen met de dierenarts). Daarnaast adviseert de boerderij bezoekers bij de verzorging van hun dieren.</p> <p>De boerderij streeft naar een evenwichting breed dierenbestand met bijzondere aandacht voor oud-hollandse rassen.</p>	Gehele jaar
Speelweide met speeltoestellen	In 2015 is de samenwerking aangegaan met de Stichting Enschedese Speeltuinen (SES). SES helpt de boerderij bij het onderhoud van speeltoestellen. De speelweide met speeltoestellen is een belangrijke nevenattractie van de boerderij. Toestellen worden door SES getest op veiligheid. Waar nodig zullen aanpassingen worden doorgevoerd. De boerderij kiest er bewust voor om het aantal speeltoestellen niet verder uit te breiden. Als dank voor de goede diensten van SES helpt de boerderij bij activiteiten op de speeltuinen in de wijk. In 2016 is het hier niet van gekomen. De activiteiten zullen in 2017 weer worden opgepakt.	Gehele jaar
Onderhoud gebouwen en terreinen	<p>De hoofdgebouwen en het terrein zijn eigendom van de gemeente. De stichting is verantwoordelijk voor al het onderhoud. Zij verzorgt ook het onderhoud aan de bomen en het groen op en rondom de boerderij en volkstuinencomplex. Het onderhoud aan gebouwen die van de gemeente zijn, wordt afgestemd met het Vastgoedbedrijf Enschede. Daarnaast onderhoudt de boerderij de schuren die zij in eigen bezit heeft.</p> <p>Samen met het Vastgoedbedrijf is in 2016 een lange termijnplan opgesteld. Een commissie is ingesteld om het bestuur te adviseren aangaande het plan. Het plan zal door het bestuur worden vastgesteld waarmee het een basis wordt van toekomstig groot onderhoud.</p> <p>Een belangrijk onderdeel bestaat uit de verwijdering van asbest en de vernieuwing van de kapschuur.</p>	Gehele jaar

Stageplaatsen	De kinderboerderij biedt stageplaatsen aan voor agrarische opleidingscentra, voor scholen en instellingen met moeilijk lerende kinderen etc. De stagiairs verrichten naast werkzaamheden van algemene aard, vooral werkzaamheden op het gebied van dierverzorging.	Gehele jaar
Werkervarings plekken	De kinderboerderij biedt plekken aan voor mensen met grote afstand tot de arbeidsmarkt om werkervaring op te doen. Daarnaast heeft de boerderij plaatsen beschikbaar voor mensen met een taakstraf.	Gehele jaar
Vrijwilligers	Naast de vaste krachten zijn diverse vrijwilligers op de kinderboerderij werkzaam. Streven is om hier in de komende jaren veel meer gebruik van te maken. De boerderij zal haar promotiemateriaal vernieuwen of uitbreiden (bijvoorbeeld het filmpje op de website). Verder heeft De Meerik een vaste plek in de week. Iedere week komt deze dagbestedingsorganisatie met ongeveer 6 cliënten werken op de kinderboerderij.	Gehele jaar
Bruggerbosch	Vrijwilligers zullen met een aantal dieren wekelijks het verpleeghuis Bruggerbosch bezoeken.	Gehele jaar
Natuureducatie	De kinderboerderij heeft tot voor kort een aantal educatieve lesprogramma's aangeboden aan kinderen van de basisschool en peuterspeelzalen. Deze programma's waren opgesteld met de Natuureducatie afdeling van de gemeente die ook zorgde voor promotie op de scholen. Deze afdeling is inmiddels opgeheven. De boerderij ziet het nu als taak om de programma's zelf te actualiseren en ze actief bij scholen aan te bieden. Naast de lesprogramma's worden ook speurtochten georganiseerd met vragen over dieren. Kinderen kunnen door de borden te lezen, die bij de weiden staan, zelf veel leren. Ook op hoger onderwijsgebied is de boerderij actief. Door de beheerder worden lessen verzorgd voor het AOC (check). Dit zijn praktijklessen van een dag "werken op de kinderboerderij" (kennismaken met een kinderboerderij, welke werkzaamheden worden er verricht?) en een theorieles van een halve dag "monitoren dieren" (observeren van dieren hoe gezond en ziek dier kan zijn).	Gehele jaar
Scholen	De boerderij zal weer veel schoolklassen ontvangen voor een bezoek aan de kinderboerderij. Desgewenst voorzien van lesmateriaal en begeleiding.	Gehele jaar
Project Dierenwelzijn	Samen met de stichting Dierenwelzijn verzorgt de boerderij informatie over dieren en wat er komt kijken bij de aanschaf en verzorging van huisdieren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de informatiezuil.	
Verhuur educatieve ruimte	De educatieve ruimte biedt ruimte voor praktijklessen, voor een bescheiden bibliotheek over dierverzorging. En voor kinderfeestjes.	Gehele jaar
Voorbeeld voor duurzaamheid	De boerderij wil voorbeeld blijven in duurzame omgang met energie en grondstoffen. Zij heeft daarvoor een	Gehele jaar

	certificaat. De boerderij zal afvalscheiding blijven voortzetten	
Verkoop voerzakjes	Bezoekers van de kinderboerderij kunnen voerzakjes kopen voor het voeren van de dieren. Gekeken zal worden naar een verbetering van de service.	Gehele jaar
Giften, sponsoren en donateurs	Een van de inkomstenbronnen voor de kinderboerderij zijn de giften. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een giftenbus. Veelal worden acties opgezet voor specifieke activiteiten. Verder heeft de kinderboerderij een aantal sponsoren en donateurs. In het nieuwe jaar wil de boerderij aandacht blijven geven aan het uitbreiden en blijven binden van donateurs en sponsoren. Concrete actiepunten: <ul style="list-style-type: none"> - vervanging van het oude sponsorbord - vermelding op het nieuwe scherm - toesturen van informatieboekjes aan donateurs - jaarlijks uitnodigen voor koffie met appelgebak van donateurs en sponsoren 	Gehele jaar
Verkoop van koffie en thee	Voor de bezoekers van de kinderboerderij is het mogelijk om koffie, thee, ijs, kleine versnaperingen, etc. te kopen.	Gehele jaar
Informatie	Op de website van de kinderboerderij is veel informatie verzameld over de diverse dieren en zijn veel foto's te bewonderen. De boerderij wil doorgaan met het verzorgen van een informatieblad. Het blad wordt gefinancierd door middel van advertentieopbrengsten en uitgegeven door een bedrijf dat de advertenties regelt. In het wijkblad van stadsdeel Noord verschijnt elk nummer een bijdrage van de kinderboerderij. De redactie zorgt steeds voor een mooie plaats in het blad en plaatst er vaak een fraaie bijpassende foto bij.	Gehele jaar
Activiteiten	De boerderij helpt bij de organisatie van kinderfeestjes door het bieden van onderdak in de educatieve ruimte en onder de hooikap en het aanbieden van materiaal voor speurtochten op de boerderij. In het kader van de landelijke Kinderboerderijendag worden bijzondere activiteiten georganiseerd met kraampjes, schaapscheren en kinderspeltjes. De boerderij biedt voor vrijwilligers houthakochtenden aan in de herfst voor het onderhoud van de bomen en houtwallen. De boerderij verzorgt een kerstactiviteit, afhankelijk van de beschikbaarheid van vrijwilligers.	Gehele jaar
Verhuur woongedeelte kinderboerderij	Het woonhuis van de kinderboerderij wordt al jaren verhuurd. De boerderij heeft middelen gereserveerd voor renovatie om de continuïteit van verhuur in de toekomst te kunnen waarborgen. De hoge bomen rondom het huis (uitgezonderd de notenboom) zullen worden verwijderd.	Gehele jaar

Volkstuinen	De boerderij heeft eind 2014 een nieuwe pachtovereenkomst gesloten met de volkstuinvereniging. De boerderij zal zich inzetten voor een verdere bestendiging van de relatie met de volkstuinen.	Gehele jaar
Schooltuinen/ jeugd tuin	<p>Samen met de stichting Jeugd tuinen Enschede is de boerderij in 2012 begonnen met een proefseizoen voor het beginnen van een jeugd tuin op het terrein van de kinderboerderij bij de parkeerplaats. Kinderen van basisschoolleeftijd kunnen hier onder begeleiding van vrijwilligers samen groenten en bloemen verbouwen. In 2015 is de overeenkomst verlengd voor de komende vijf jaar 2016 – 2021.</p> <p>De boerderij zal vooral helpen bij de voorbereiding van de tuinen. De jeugd tuinen behouden echter hun eigen verantwoordelijkheid. De boerderij zal blijven aandringen op een nette en verzorgde uitstraling van de jeugd tuin.</p>	Gehele jaar
Verbetering toegankelijkheid	Samen met Stadsdeel Noord wil de boerderij de toegang tot de boerderij verbeteren en zichtbaarheid vergroten. Het bestuur heeft in 2016 een plan aangenomen voor de omgeving van de boerderij (zie schets). Het brugplan wordt aangehouden, maar heeft lagere prioriteit gekregen.	2016
<p style="text-align: right;"><u>Verbetering aanloop kinderboerderij</u></p> 		
Stadsrandzone/ Mekkelholtsmoat (Land van Altena)	De kinderboerderij heeft in 2016 Mekkelholtsmoat (het Land van Altena) formeel in bruikleen gekregen van de gemeente. In 2014 en 2015 was het land al opgeknapt en zijn de houtwallen onderhouden. In 2015 heeft de boerderij het Land voorzien van een traditionele toegangspoort. In 2016 is een pomp en omheining geplaatst. Een kudde schapen graast nu in de wei.	Gehele jaar

<p>Samenwerking maatschappelijke instellingen uit de wijk</p>	<p>De boerderij werkt nauw samen met maatschappelijke instellingen uit de wijk, waaronder scholen, crèches, BSO's, woningbouwverenigingen en bejaardenverzorgingsinstellingen. Waar mogelijk wil de boerderij deze contacten verder uitbouwen met zowel het oog op haar maatschappelijke rol als op de mogelijkheid van inkomsten.</p>	<p>Gehele jaar</p>
<p>Samenwerking met de andere kinderboerderijen</p>	<p>De boerderij hecht aan een goede samenwerking met de andere kinderboerderijen. Ook met het wooldrik is nu een hechte samenwerking ontstaan na de hulp die de boerderij heeft gegeven eind 2015.</p>	<p>Gehele jaar</p>